

ด่วนที่สุด
ที่ กค ๑๐๑๐/๓๓๕๖

กค. 41
วันที่ 18 มี.ค. 65
เวลา 17.05

สคค.

ส่ง : กค. 1 ก.

รับที่ : ๕2979/65

18 มี.ค. 2565 เวลา 17.00 น.

กระทรวงการคลัง
ถนนพระรามที่ ๖
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๑๙ มีนาคม ๒๕๖๕

เรื่อง การบริจาคเงินในการเพิ่มทุนของสมาคมพัฒนาการระหว่างประเทศ ครั้งที่ ๒๐

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. สัดส่วนการบริจาคเงินเพิ่มทุนใน IDA20 ของประเทศต่าง ๆ
๓. รายละเอียดการบริจาคเงินเพิ่มทุนใน IDA20 ของประเทศไทย
๔. รายละเอียดข้อมูลตามมาตรา ๒๗ ของพระราชบัญญัติวินัยการเงินและการคลังของรัฐ
พ.ศ. ๒๕๖๑

ด้วยกระทรวงการคลังขอเสนอเรื่อง การบริจาคเงินในการเพิ่มทุนของสมาคมพัฒนาการระหว่างประเทศ ครั้งที่ ๒๐ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย รวมทั้งสอดคล้องและเป็นการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติในด้าน (๑) การเมือง การต่างประเทศ และความมั่นคง ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสุพัฒนพงษ์ พันธ์มีเชาว์) กำกับบริหารราชการกระทรวงการคลังได้เห็นชอบให้นำเสนอเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

๑. ความเป็นมา

๑.๑ สมาคมพัฒนาการระหว่างประเทศ (International Development Association: IDA) เป็นสถาบันในกลุ่มธนาคารโลก (World Bank Group: WBG) ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี ๒๕๐๓ มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือด้านการพัฒนาแก่ประเทศกำลังพัฒนาที่ยากจนที่สุด ซึ่งปัจจุบันมีทั้งหมด ๗๔ ประเทศ โดยการช่วยเหลือของ IDA จะอยู่ในรูปแบบเงินให้เปล่าและเงินกู้เงื่อนไขผ่อนปรน โดยแหล่งเงินทุนหลักของ IDA จะมาจากการบริจาคของประเทศสมาชิก และการระดมทุนในตลาดตราสารหนี้ ซึ่ง IDA ได้ระดมทุนเพื่อการพัฒนามาแล้ว ๑๙ ครั้ง ตั้งแต่การเพิ่มทุนครั้งที่ ๑ (IDA1) ถึงครั้งที่ ๑๙ (IDA19) ซึ่งมีการระดมทุนทุก ๆ ๓ ปี โดยประเทศไทยได้บริจาคเงินเพิ่มทุนใน IDA มาแล้ว ๓ ครั้ง ได้แก่ IDA17 เมื่อปี ๒๕๕๖ จำนวน ๑๕๐ ล้านบาท IDA18 เมื่อปี ๒๕๕๙ จำนวน ๑๕๐ ล้านบาท และล่าสุด คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๓ เห็นชอบการบริจาคเพิ่มทุนใน IDA19 ของประเทศไทยจำนวน ๑๕๙.๙๑ ล้านบาท

๑.๒ การประชุมเพื่อพิจารณาการเพิ่มทุนใน IDA20 ได้เริ่มต้นตั้งแต่เดือนเมษายน ๒๕๖๔ จนถึงการประชุมรอบสุดท้ายเมื่อวันที่ ๑๔ - ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๔ ที่จัดขึ้นในรูปแบบการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยที่ประชุมได้บรรลุข้อตกลงในการเพิ่มทุนของ IDA20 ซึ่งมีกรอบวงเงินรวม ๙๓,๐๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ และต่อมากลุ่มธนาคารโลกได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังในฐานะผู้ว่าการของประเทศไทยในกลุ่มธนาคารโลกให้พิจารณาลงคะแนนให้ความเห็นชอบในร่างมติการบริจาคเงินในการเพิ่มทุนของ IDA20

/๒. เหตุผล ...

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี

เรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

กลุ่มธนาคารโลกขอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังในฐานะผู้ว่าการของประเทศไทย ในสมาคมพัฒนาการระหว่างประเทศ พิจารณาลงคะแนนให้ความเห็นชอบร่างมติการบริจาคเงินในการเพิ่มทุนของสมาคมพัฒนาการระหว่างประเทศ ครั้งที่ ๒๐ ภายในวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕ เวลา ๑๘.๐๐ น. ตามเวลาท้องถิ่น ณ กรุงวอชิงตัน ดี.ซี. สหรัฐอเมริกา จึงเห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาภายในโอกาสแรก

๔. สำคัญและข้อเท็จจริง

๔.๑ วัตถุประสงค์หลัก (Overarching Themes) ของ IDA20 คือการช่วยเหลือด้านการพัฒนาแก่ประเทศสมาชิกที่ยากจนที่สุด ๗๔ ประเทศให้พ้นจากวิกฤตโดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม ยืดหยุ่น และทั่วถึง โดยจะช่วยเหลือใน ๕ ด้านหลัก ประกอบด้วย (๑) การพัฒนาทุนมนุษย์ (๒) การแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงจากสภาพภูมิอากาศ (๓) การส่งเสริมความเท่าเทียมทางเพศ (๔) การบรรเทาผลกระทบจากความเปราะบาง ความขัดแย้ง และความรุนแรง และ (๕) การสร้างงานเพื่อรองรับการเปลี่ยนผ่านทางเศรษฐกิจ ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ของสหประชาชาติ นอกจากนี้ IDA20 ยังมีกรอบการดำเนินงานสำหรับการเตรียมพร้อมเพื่อรับมือกับวิกฤต การพัฒนาหลักธรรมาภิบาลและเพิ่มขีดความสามารถของสถาบัน การแก้ไขปัญหาหนี้ และการพัฒนาเทคโนโลยีอีกด้วย

๔.๒ ความต้องการเงินทุนของ IDA20 สมาชิกส่วนใหญ่เห็นพ้องว่าควรยกระดับการให้ความช่วยเหลือจากเดิมที่กรอบวงเงิน ๘๒,๐๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐใน IDA19 เป็นจำนวน ๙๓,๐๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐใน IDA20 โดยเป็นการบริจาคจากประเทศผู้บริจาคจำนวน ๒๓,๕๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ เนื่องจากกรอบวงเงินเดิมได้กำหนดไว้ก่อนการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ไม่เพียงพอต่อการให้ความช่วยเหลือประเทศกำลังพัฒนาที่ยากจนที่สุดในการจัดหาวัคซีนและการพัฒนาระบบสาธารณสุขเพื่อรับมือกับการแพร่ระบาดของ COVID-19 ดังนั้น จึงเห็นควรเพิ่มกรอบวงเงิน IDA20 มากขึ้นเป็นการเฉพาะกิจ เพื่อสนับสนุนการฟื้นฟูจากผลกระทบที่รุนแรงของการแพร่ระบาดของ COVID-19 รวมถึงปัญหาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ทั้งนี้ มีประเทศในภูมิภาคอาเซียนที่ได้รับความช่วยเหลือจาก IDA ๓ ประเทศ ได้แก่ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และราชอาณาจักรกัมพูชา

๔.๓ แหล่งเงินทุนของ IDA20 จะประกอบด้วย (๑) เงินบริจาคจำนวน ๒๓,๕๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐจาก ๕๒ ประเทศผู้บริจาค (๒) เงินโอนจากกำไรสะสมของธนาคารระหว่างประเทศเพื่อการบูรณะและวิวัฒนาการ และ (๓) การระดมทุนผ่านการออกตราสารหนี้ของ IDA เป็นหลัก โดยประเทศผู้บริจาครายใหญ่ ๖ ลำดับแรกของ IDA20 ประกอบด้วย (๑) สหรัฐอเมริกา (๒) ประเทศญี่ปุ่น (๓) สหราชอาณาจักร (๔) สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี (๕) สาธารณรัฐฝรั่งเศส และ (๖) สาธารณรัฐประชาชนจีน (รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๔.๔ การชำระเงินบริจาค ประเทศผู้บริจาคสามารถเลือกชำระเป็นเงินสด หรือตัวสัญญาใช้เงินคลัง ประเภทจ่ายเมื่อทวงถามและไม่มีดอกเบี้ย และสามารถเลือกชำระเป็นสกุลเงินท้องถิ่น หรือชำระเป็นสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ หรือสกุลเงินหลักอื่น ๆ ที่ใช้คำนวณสกุลเงิน Special Drawing Rights (SDRs)

ของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นการคำนวณค่าเฉลี่ยจากสกุลเงินหลัก ๕ สกุลเงิน ได้แก่ ดอลลาร์สหรัฐ ยูโร เยน ปอนด์สเตอร์ลิง และหยวน ทั้งนี้ ประเทศผู้บริจาคสามารถเลือกแบ่งการชำระเงินเพิ่มทุนให้สอดคล้องกับภาระงบประมาณของแต่ละประเทศ โดยมีระยะเวลาการแบ่งชำระตั้งแต่ ๑ ปี ถึง ๙ ปี ตามตารางปกติ

๔.๕ การบริจาคเงินเพิ่มทุนใน IDA20 ของประเทศไทย การบริจาคเงินเพิ่มทุนใน IDA20 ของประเทศไทย มีจำนวน ๓๒๗.๗๐ ล้านบาท หรือประมาณ ๑๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๐.๐๓ ของยอดเงินบริจาคทั้งหมด (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓) เพิ่มขึ้นจาก IDA19 ที่ประเทศไทยบริจาค ๑๕๙.๙๑ ล้านบาท ซึ่งเป็นการปรับเพิ่มตามกรอบวงเงินบริจาคใน IDA20 รวมทั้งเพื่อเพิ่มอำนาจในการออกเสียงของประเทศไทยใน IDA และเพิ่มสัดส่วนการบริจาคของไทยให้ใกล้เคียงกับสมาชิกในกลุ่มออกเสียงเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (South East Asia Voting Group: SEAVG) ในธนาคารโลก ได้แก่ สหพันธรัฐมาเลเซีย (บริจาคร้อยละ ๐.๐๓ ของยอดเงินบริจาคทั้งหมด) และสาธารณรัฐอินโดนีเซีย (บริจาคร้อยละ ๐.๐๔ ของยอดเงินบริจาคทั้งหมด) เพื่อเป็นการรักษาระดับอำนาจการออกเสียงของประเทศไทยในกลุ่มออกเสียง SEAVG ทั้งนี้ การบริจาคเงินดังกล่าวจะทยอยชำระแบ่งออกเป็น ๔ งวด ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ถึงปี ๒๕๖๙ เพื่อไม่ให้เกิดภาระด้านงบประมาณ

๔.๖ การบริหารจัดการ ประเทศผู้บริจาคอนุมัติให้ IDA เป็นผู้ที่มีอำนาจในการใช้เงินบริจาค การดำเนินการต่าง ๆ ของ IDA ผ่านโครงการเงินกู้เงื่อนไขผ่อนปรน โครงการเงินกู้ให้เปล่า การค้าประกัน และการลงทุนต่าง ๆ

๔.๗ ขั้นตอนการบริจาคเงินเพิ่มทุนใน IDA20 มีขั้นตอนดังนี้

(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังในฐานะผู้ว่าการของประเทศไทยในธนาคารโลก ลงคะแนนเสียงให้ความเห็นชอบร่างมติการเพิ่มทุนใน IDA20 ตามที่คณะกรรมการบริหารธนาคารโลกเสนอต่อสภาผู้ว่าการธนาคารโลกภายในวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕

(๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังลงนามในหนังสือแสดงเจตจำนง (Instrument of Commitment: IoC) เพื่อยืนยันจำนวนเงินที่ประเทศไทยต้องการบริจาคอย่างเป็นทางการแก่ IDA

(๓) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังลงนามในตัวสัญญาใช้เงินคลังประเภทจ่ายเมื่อทวงถามและไม่มีดอกเบี้ย และนำส่งสำเนาแก่ IDA เพื่อที่จะเรียกให้ประเทศไทยชำระเงินบริจาคตามตารางการชำระเงินต่อไป

๕. ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๒๗ ได้กำหนดให้หน่วยงานของรัฐที่ดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการที่ก่อให้เกิดภาระต่องบประมาณหรือภาระทางการคลังในอนาคตตามที่คณะกรรมการกำหนดเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการจัดทำแผนบริหารจัดการกิจกรรม มาตรการหรือโครงการ ประมาณการรายจ่าย แหล่งเงินที่ใช้ตลอดระยะเวลาดำเนินการ และประโยชน์ที่ได้รับ โดยต้องเสนอพร้อมกับการขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรี

๖. ความเห็นของส่วนราชการ

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว เห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบการบริจาคเงินเพิ่มทุนใน IDA20 ของประเทศไทย จำนวน ๓๒๗.๗๐ ล้านบาท และมอบหมายให้กระทรวงการคลังและสำนักงานงบประมาณดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป โดยมีความเห็นประกอบ ดังนี้

๖.๑ การบริจาคเงินเพิ่มทุนใน IDA20 เป็นการดำเนินการที่สอดคล้องกับ (๑) แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันโดยการเชื่อมโยงกับภูมิภาคและเศรษฐกิจโลก (๒) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๑๐ ความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อการพัฒนาในด้านการเป็นหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนา และ (๓) กรอบการพัฒนายั่งยืนของสหประชาชาติ ในเป้าประสงค์ที่ ๑๗ เรื่องความร่วมมือเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน นอกจากนี้ การบริจาคเพิ่มทุนใน IDA20 เป็นการรักษาคู่สัญญาของไทยที่สนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนแก่ประเทศกำลังพัฒนาที่มีฐานะยากจนที่กำลังต้องการความช่วยเหลือทางการเงินอย่างเร่งด่วนเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 และปัญหาที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๖.๒ การเพิ่มสัดส่วนการบริจาคเงินเพิ่มทุนใน IDA20 ของประเทศไทย จะเป็นการเพิ่มอำนาจในการออกเสียงของไทยใน IDA และเพื่อรักษาระดับอำนาจการออกเสียงของไทยในกลุ่มออกเสียง SEAVG และจะช่วยเพิ่มอำนาจการออกเสียงของกลุ่มออกเสียง SEAVG โดยรวม เพื่อร่วมกันสนับสนุนประเทศในภูมิภาคแม่น้ำโขง ประกอบด้วย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และราชอาณาจักรกัมพูชา ให้ได้รับความช่วยเหลือทางการเงินจาก IDA มากขึ้น ซึ่งประเทศไทยจะได้รับประโยชน์จากการพัฒนาของประเทศเหล่านี้ในทางอ้อมผ่านช่องทางการค้า การลงทุน และความเชื่อมโยงของภูมิภาค และเป็นการส่งเสริมบทบาทภูมิภาคอาเซียนในการเป็นกำลังสำคัญเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจของภูมิภาคและเศรษฐกิจโลกต่อไป

๖.๓ กระทรวงการคลังได้ดำเนินการจัดทำแผนบริหารจัดการกิจกรรมมาตรการหรือโครงการ ประมาณการรายจ่าย แหล่งเงินที่ใช้ตลอดระยะเวลาดำเนินการ และประโยชน์ที่ได้รับตามมาตรา ๒๗ ของพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ เรียบร้อยแล้วโดยจะผูกพันภาระงบประมาณตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๖๙ ดังมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

๗. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว เห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ดังนี้

๑) เห็นชอบการบริจาคเงินเพิ่มทุนใน IDA20 ของประเทศไทย จำนวน ๓๒๗.๗๐ ล้านบาท โดยแบ่งชำระออกเป็น ๔ งวด ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๖๙

๒) มอบหมายให้กระทรวงการคลังและสำนักงานงบประมาณดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

สำนักนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๗๓ ๙๐๒๐ ต่อ ๓๖๒๗ (๐๙ ๔๙๙๖ ๙๘๘๓)

โทรสาร ๐ ๒๒๗๓ ๙๐๕๙